

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 472

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

datum: 26 maart 2024

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Innovatieve energieprojecten - 'Collectieve zonnetuin' van energieleverancier Bolt

Energieplatform Bolt lanceerde onlangs een nieuw concept: de 'collectieve zonnetuin'. Het initiatief lijkt op het eerste gezicht een nobel doel te dienen: het wordt in de markt gezet als formule voor het 'kopen van zonnepanelen op het dak van iemand anders', bijvoorbeeld voor gezinnen die geen eigen installatie kunnen plaatsen. Het project werd in Brugge voorgesteld, omdat er daar - omwille van de erfgoedwaarde van de gebouwen - slechts weinig zonnepanelen op daken worden toegelaten. Maar Bolt kijkt ook verder en wil in elke stad zo'n collectieve zonnetuin realiseren. Er zitten al zowat tien projecten in de pijplijn.

De krant De Tijd publiceerde begin maart echter een kritisch artikel over dat initiatief. Bolt presenteert dit product volgens de krant als een mogelijkheid om zonnepanelen te 'kopen', maar in werkelijkheid betreft het een achtergestelde lening aan Bolt zonder duidelijke garanties voor investeerders. Investeerders worden volgens Bolt slechts 'virtuele eigenaars', zonder daadwerkelijke eigendomsrechten. De investering in de 'collectieve zonnetuin' vertoont bovendien een erg lange terugverdientijd van 18 jaar, zelfs bij huidige marktprijzen. Dat staat in schril contrast met de rendabelere investeringen in individuele zonnepanelen, waarvan de terugverdientijden doorgaans minder dan tien jaar bedragen. Ook de modaliteiten en garanties van de korting die Bolt aanbiedt, indien men ineens ook klant wordt bij de leverancier, zijn onduidelijk.

Gelet op enerzijds de nood aan 'good practices' wat betreft innovatieve energieprojecten, maar anderzijds ook het belang van eerlijke en duidelijke communicatie en marketing om het vertrouwen in de energietransitie niet te schaden, graag de volgende vragen.

1. Is de minister op de hoogte van het project met collectieve zonnetuinen van Bolt?
2. Hoe onthaalt de minister dat initiatief? Ziet zij problemen in de communicatie van de leverancier en zo ja, zal de minister acties ondernemen?
3. Neemt de minister in deze legislatuur nog initiatieven om gezinnen die geen zonnepanelen kunnen plaatsen op het eigen dak, toch toegang te geven tot hernieuwbare energieproductie, bijvoorbeeld door energiedelen, energiegemeenschappen en collectieve investeringsprojecten toegankelijker en bekender te maken?

ANTWOORD

op vraag nr. 472 van 26 maart 2024

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. Ik ben via de media op de hoogte gesteld van dit initiatief.
2. Op zich is het positief dat energieleveranciers inzetten op innovatieve diensten en producten. Dergelijke initiatieven kunnen zonne-energie en hernieuwbare energieproductie toegankelijker maken voor specifieke doelgroepen bij wie het niet altijd mogelijk is om zelf zonnepanelen te plaatsen. Ik verwacht de volgende maanden nog dergelijke initiatieven die een combinatie zijn van investeren, financieren, energiedelen en energie-gemeenschappen. Als die leiden tot meer hernieuwbare energie vind ik dat dus zeer positief.

Desalniettemin moeten de randvoorwaarden duidelijk zijn; de burgers moeten weten wat ze tekenen en waarin ze hun geld steken. Ik roep daarom Bolt en de andere aanbieders van nieuwe producten op om heel transparant en duidelijk te communiceren over hun product zodat het voor geïnteresseerde burgers ook duidelijk is welk product ze juist kopen, wat het rendement is van de investering, wat de mogelijke risico's zijn, wie er eigenaar is van de zonnepanelen enz. Indien het effectief over een achtergestelde lening gaat, dan moeten Bolt en de betrokken partners hierover ook duidelijk communiceren.

Ik verneem trouwens dat Bolt na het artikel in De Tijd haar communicatie gescreend heeft en verbeteringen heeft doorgevoerd.

3. Aangezien het einde van de huidige legislatuur nadert, kunnen er geen nieuwe regelgevende initiatieven rond dit thema meer worden opgezet.

Uiteraard hebben we deze legislatuur energiedelen geïntroduceerd en mogelijk gemaakt. Energiedelen is een alternatief voor gezinnen die zelf geen zonnepanelen, om welke reden dan ook, kunnen plaatsen op hun eigen dak. Via energiedelen is het mogelijk om zonnestroom die op een andere locatie werd opgewekt te gebruiken.

Daarenboven zijn er ook nog tal van andere initiatieven lopende of gepland voor burgers die niet de mogelijkheid hebben om zelf zonnepanelen op hun dak te leggen:

- Op Vlaanderen.be, de website van de Vlaamse Regulator voor de Energie- en Gasmarkt (VREG) en de website van Fluvius staat er al heel wat informatie over de verschillende vormen van energiedelen;
- Er wordt een technische assistentiehuis voor energiegemeenschappen opgericht, met extra aandacht voor mensen met risico op energiearmoede;
- Er wordt via de energiehuisen begeleiding voor sociale doelgroepen voorzien zodat doelgroepen makkelijker kunnen deelnemen aan energiegemeenschappen door het delen van zonne-energie via fotovoltaïsche (PV) zonnepanelen op het dak van het appartementsgebouw waarin ze wonen.

Tot slot zijn er ook nog andere mogelijkheden naast energiedelen en het initiatief van Bolt om deel te nemen aan hernieuwbare energieprojecten; bijvoorbeeld via de aankoop van een of meerdere aandelen bij coöperaties die in hernieuwbare energieproductie investeren of dit financieren.